

Egy sikeres nemzetközi iskolai együttműködés eredménye, tapasztalatai, hatása a tanulók idegen nyelvi kompetenciájának fejlődésére

BELÁJSZKI NEVENKA

bnevenka@jgypk.u-szeged.hu

SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskolája, Alapfokú Művészetoktatási Intézménye
Napközi Otthonos Óvodája

Bevezetés

Természettudományokkal a fő áramlatban kultúrával fűszerezve című kétéves Comenius iskolai együttműködési projekt lehetőséget adott négy ország, Spanyolország, Magyarország, Anglia és Norvégia tanulói és tanárai számára, hogy részt vegyenek egy utazáson a Földközi-tengertől az Északi-tengerig, nagy hangsúlyt fektetve a szociális, a földrajzi és a nyelvi kompetenciák fejlesztésére. A projekt legfőbb célja minden partner számára az volt, hogy közösen meghatározott tevékenységek által ismertessük meg a diákokkal más európai népek kultúráját, hagyományait, szokásait, földrajzát, erősítsük motivációjukat az idegen nyelvek tanulása iránt, illetve fejlesszük idegen nyelvi, valamint digitális kompetenciájukat. Nagyon fontos volt számunkra, hogy ez a munka más keretek között történjen, mint a megszokott tanítási órák. A négy országban folyó munkát, témákat a *Storyline* módszer segítségével kötöttük össze. Az utazók a különböző országokban részt vettek a házigazdák által kínált tevékenységekben, miközben élvezhették a vendégszeretetet is.

A projekt leírása

A négy feldolgozott téma mindegyikében összekapcsolódott a tudomány és a természet az adott ország kultúrájával és hagyományaival. A két évig tartó periódusban 46 tanár és 133 tanuló vett részt a mobilitásokon, de mind a négy intézményben nagyszámú tanuló és kolléga kapcsolódott be a munkába. Minden téma előkészítő, tervező, szervező és értékelő részébe bevontuk a résztvevőket. A folyamatos kapcsolattartást IKT-eszközök segítségével – e-mail, honlap, blog – biztosítottuk. Mindegyik projekt programját a fogadó intézmény tervezte és szervezte.

A mobilitások alkalmával a tanulók és a tanárok részt vettek a fogadó ország által szervezett tevékenységekben. Az ott szerzett tapasztalatokat érdeklődve és nagy lelkesedéssel vitték iskolájukba, beépítve a jó ötleteket és gyakorlatokat a tantervbe, melyekből az iskola minden tanulója profitált. Így gazdagodtunk Spanyolországból földrajzi és természettudományos ismeretekkel, Angliából az angol nyelvel, új ételekkel, étkezési szo-

kásokkal, hagyományokkal, Norvégiából matematikával, téli sportokkal, növény- és állatvilágról szerzett ismeretekkel, Magyarországról a hagyományokkal, kultúrával és művészetekkel; rajz, néptánc és ének-zenei elemekkel.

Tanártovábbképzés területén tapasztalatokat szereztünk a különböző tanítási módszerekről, amelyek részét képezték a projektnek: pl. megismerkedtünk a *Storyline* és a Thomas Armstrong MI-módszerrel Norvégiában, a *smart board* használatával a nyelvtanulásban Angliában, vendégeink pedig ízelítőt kaptak a magyar népzenei hagyományokból, és kipróbálhatták a gyakorlatban a Kodály-módszert.

A négy ország koordinátorai a projekt kétéves időtartama alatt e-mailen tartották egymással a kapcsolatot; információkat, tanulói prezentációkat, feladatokat töltöttek fel az iskola honlapjára, tervezték és szervezték az utazásokat, ismerkedési kérdőíveket állítottak össze, ismerkedő játékokat, feladatlapokat, megfelelő információval látták el a tanárokat és tanulókat.

A részt vevő országok a következő feladatokat vállalták:

- megbeszélések, információk, utasítások, jelentések írása;
- spanyol, magyar, angol és norvég társalgási kifejezések tanulása/tanítása;
- matematika, téli sportok tanulmányozása Norvégiában, természetismeret Spanyolországban;
- IKT-eszközök használata – blogok, honlapok, PPT-bemutatók, e-mail, Photostory készítése;
- minden részt vevő ország – különösen Anglia (nyelv, ételek) és Magyarország (művészetek, néptánc, zene) – kultúrájának és szokásainak megismerése;
- az európai kulturális örökség megismerése, nyelvi kifejezőképesség fejlesztése a projekt és az utazások egész időtartama alatt;
- a mobilitások alkalmával készült anyagokból kiállítások, honlapok, PPT-előadások, beszámolók, CD-k, DVD-k készítése;
- a vendéglátás során közös műsor összeállítása;
- a mobilitások programjának napi megbeszélése, a tanulói és a tanári kérdőívek kiértékelése, írásbeli véleményezése, javaslattevés a további együttműködés javítása céljából.

A projektben részt vevő diákok:

- kutatómunkát végeztek az érintett ország földrajzáról, történelméből, kultúrájáról, az érintett városokról, iskolákról, a projektben meghatározott részfeladatokról: a mediterrán természetről, a magyar néptáncról, zenéről, a Kodály-módszerről, az angol étkezési szokásokról, hagyományokról, a norvég természetről, éghajlatról, a télisportokról. Ezekből honlapok, blogok, PPT-előadások, Photostory, kiállítások, tablók, képes szótárak, receptek, étlapok készültek.
- e-mailen keresztül kapcsolatba léptek egymással, angol nyelven leveleztek;
- angoltanárok segítségével idegenvezetést, játékos feladatokat terveztek lakóhelyük, iskolájuk bemutatására, tablókat, játékos feladatlapokat készítettek;

- EUROTALK segítségével angol/spanyol/norvég alapvető társalgási kifejezéseket tanultak: négy nyelvű szószedet készült étkezés, természet és sport témakörben.

Az angliai mobilitás bemutatása

Az egyhetes angliai tartózkodás legnagyobb kihívása az volt, hogy tanulóink anyanyelvi környezetben gyakorolhatták, fejleszthették nyelvtudásukat, részt vehettek az angol családok mindennapi életében, közvetlenül tapasztalhatták meg szokásaikat, hagyományait, az iskolai élet hasonlóságait és különbözőségeit. Az utazás fő célja a nyelvtanulás, az ételek, az egészséges táplálkozás, az angol szokások és hagyományok megismerése volt.

A diákok az iskolában különböző foglalkozásokon vettek részt: nemzetközi csoportokban játékos formában ismerkedtek egymással, angol, norvég, spanyol és magyar nyelven mondókákat, nyelvtörőket tanultak, illetve keresték az angol mondókák, nyelvtörők magyar megfelelőjét. Házigazdáik segítségével iskola- és városnéző körúton vettek részt, ahol közösen feladatlapot töltöttek ki, és részt vettek egy iskolagyűlésen (assembly).

Látogatást tettünk Dorking különböző általános iskoláiban, ahol a diákok foglalkozásokon, a felnőttek bemutatóórákon vettek részt. Ezeken a látogatásokon diákjainkat a tanórák oldott légköre, a színes, „vásárszerű” tanterem és a különböző színű egyenruhák fogták meg.

A legnagyobb élményt a gyakorlati foglalkozások jelentették, amikor a diákok először hagyományos angol sajtókat és süteményeket kóstoltak, meghatározták és jellemezték ízüket, miközben elsajátították az ehhez kapcsolódó szókincset. Egy következő foglalkozáson recept alapján 4 fős csoportokban a kitűnően felszerelt konyhában előre kimért hozzávalók segítségével megfőzték és megsütötték aznapi ebédjüket: *sausage & mash* és *apple crumble*.

A szülők által szervezett ismerkedési és búcsúesten megkóstolhatták a hagyományos *cottage pie*, Brightonban a híres angol *fish & chipset*, az ételbemutatón norvég, spanyol, magyar nemzeti ételeket ízelhettek, Hampton Courtban bepillanthattak a Tudor korabeli konyhaművészet rejtelseibe.

IKT-eszközök segítségével közösen négy nyelvű, képes étlapot készítettek a négy ország hagyományos ételeiből, és összeállítottak egy négy nyelvű karácsonyi menüt.

A búcsúesten minden nemzet saját standján mutatta be nemzeti ételeit, a szülők hagyományos angol gyerekjátékokat tanítottak, egy helyi zenekar pedig eredeti country zenét, *barn dance-t* játszott, és country dalokat énekelt és tanított.

Családi program keretében London nevezetességeivel ismerkedtek diákjaink. Néhány család hagyományos angol karácsonyi vacsorával kedveskedett vendégeinek.

Eredmények

Óriási lehetőséget jelentett a tanulók számára, hogy idegen nyelven kommunikáljanak, szerepeljenek, ezáltal motiváltabb nyelvtanulók lettek, és magabiztosabbá, nyitottabbá váltak, megnőtt az önbizalmuk. A projekt tudatosította bennük az idegennyelv-tanulás fontosságát; a tanulóknak lehetőségük nyílt Európa más országaiban élő diákokkal

információt cserélni a környezetvédelemről, az étkezési szokásokról, a művészetekről, téli sportokról, természetismeretről; ötleteket kaptak és cseréltek arról, hogy más iskolákban hogyan tanulnak a témáról. Barátságok születtek, és megismerhettek sokféle gondolkodásmódot. A projektben feldolgozott témákon keresztül tanulmányozták egymás kultúráját, szokásait, Angliában például megtanulták az *apple crumble* receptjét és elkészítési módját, Norvégiában megtapasztalták a télisportokat, a hóban történő tűzrakást és főzést. A mi vendégeink csuhéból készítettek tárgyakat, és mézeskalácsot díszítettek. Mindezen tevékenységek közben gyarapítottuk angol szókincsünket, és fejlődött beszéd-készségünk.

A nemzetközi csoportokban végzett munka során a résztvevők alkalmazkodókká, kreatívabbakká, toleránsabbakká váltak, miközben nőtt önállóságuk. Örömmel tapasztaltam, hogy a mindennapos tánctanulás során hogyan szövődtek barátságok, diákjaink hogyan segítették vendégeinket a tánclépések elsajátításában, hogyan magyarázták a mézeskalácsfestés fortélyait, vagy hogyan tanították a norvég diákok a többi nemzet képviselőit sífutásra.

Összegzés

A projekttevékenységek mind a négy helyszínen kulturális tapasztalatcserével jártak együtt, ahol minden résztvevő saját lehetőségeivel, képességeivel járult hozzá a projekt sikeréhez. Az iskolai partnerkapcsolatok azt a célt szolgálták, hogy a tanárok és a diákok kölcsönösen tanuljanak egymástól.

A projekt keretében az integrált ismeretekre épülő együttműködés témája jól illeszkedett a közoktatás időszerű áramlataiba. A sport, az étkezési szokások és az idegen nyelvi oktatás elemei mellett érvényesültek a tevékenységekben az IKT és a művészetek oktatási területeinek követelményei is (természettudományok, idegen nyelvek, információs technológia, művészetek együttes alkalmazása).

A pályázatban megjelölt tevékenységek kiválóan alkalmasak voltak a kreativitás és innováció ösztönzésére is, megfelelt a tanulók érdeklődésének és motivációjának felkelésére.

IRODALOM

SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskola Comenius záróbeszámolója 2011. (<http://www.gyak.jgypk.u-szeged.hu/html/comproj/hung.html>)